

	Центральнoукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка	Силабус навчальної дисципліни			
		Назва дисципліни Теорія і методика позашкільної освіти			
		Статус дисципліни <i>обов'язковий компонент (цикл фахової підготовки)</i>			
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка				
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки				
Освітня програма	Позашкільна освіта				
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)				
Форма навчання	Денна				
Курс	1				
Семестр	1				
Обсяг дисципліни	Кредити	4,5	Години	135	
	Лекційні			32	
	Практичні/семінарські			22	
	Лабораторні			Не передбачено	
	Самостійна робота			81	
Семестровий контроль	Екзамен				
Викладач	Дубінка Микола Михайлович, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та спеціальної освіти, доцент				
Контактна інформація	m.m.dubinka@cuspu.edu.ua				
Кафедра	Кафедра педагогіки та спеціальної освіти				
Факультет	Педагогіки, психології та мистецтв				
Предмет навчання (Що буде вивчатися)	<p>Вивчення курсу «Теорія і методика позашкільної освіти» сприяє оволодінню майбутніми педагогами необхідними знаннями, уміннями і навичками проведення позаурочної та позааурочної роботи зі школярами, формування готовності майбутніх фахівців окресленого напрямку до ефективного застосування набутих знань в освітньому процесі.</p> <p>Вивчення зазначеної дисципліни передбачає розвиток творчих здібностей студентів шляхом залучення їх до позаурочної та позакласної художньо-трудової діяльності, формування професійних, соціально значимих знань та умінь. Навчальна робоча програма курсу «Теорія і методика позашкільної освіти» розроблена відповідно до освітньої програми Позашкільна освіта.</p> <p>Предметом навчальної дисципліни «Теорія і методика позашкільної освіти» є процес формування педагогічного світогляду, набуття знань про інноваційні процеси навчання і виховання в позашкільному навчальному закладі, розвиток умінь організувати навчання і виховання з урахуванням сучасних досягнень теорії і практики педагогів та вихователів-експериментаторів.</p>				

<p>Мета (<i>Чому це цікаво/потрібно вивчати</i>)</p>	<p>Мета дисципліни: Ознайомитись з сучасними вимогами до організації освітнього процесу в закладах позашкільної освіти, організаційно-методичними новаціями в організації діяльності за різними напрямками позашкільної роботи, тенденціями розвитку системи закладів позашкільної освіти на сучасному етапі. Набути досвіду організації та здійснення різноманітних форм індивідуальної, групової та масової роботи в умовах закладу позашкільної освіти (ЗПО).</p>
<p>Компетентності</p>	<p>У результаті вивчення курсу магістранти мають оволодіти такими загальними компетентностями:</p> <p>ЗК 01. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК 03. Здатність працювати в команді. ЗК 04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 06. Здатність вчитися, оволодівати сучасними знаннями та творчо застосовувати їх у практичних ситуаціях. ЗК 07. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 08. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 09. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>У результаті вивчення курсу магістранти мають оволодіти такими фаховими компетентностями:</p> <p>ФК 03. Здатність організовувати освітньо-виховний процес у закладах позашкільної освіти та використовувати сучасні науково обґрунтовані, традиційні та інноваційні педагогічні засоби, методи, прийоми, технології. ФК 04. Здатність виявляти потенційні зв'язки освітньої теорії, освітньої політики та практики. ФК 05. Здатність використовувати набуті знання та вміння у професійній (викладацькій, освітній, виховній, науково-дослідницькій, аналітичній, консультативній, комунікативній, організаційно-методичній, управлінській) діяльності; ФК 07. Обізнаність з різними контекстами, у яких може відбуватися навчання, виховання та розвиток здобувачів позашкільної освіти. ФК 10. Здатність до консультування з питань теорії і практики позашкільної освіти. ФК 16. Здатність до професійної самоосвіти, особистісного зростання, проектування подальших освітніх траєкторій.</p>
<p>Програмні результати (<i>Чому можна навчитися</i>)</p>	<p>У результаті вивчення курсу магістранти мають досягти таких програмних результатів навчання:</p> <p>ПРН 02. Знати сучасні концепції, завдання, зміст, напрями, методи, організаційні форми і засоби позашкільної освіти в Україні та закордоном; особливості та інструментарій психолого-педагогічного супроводу освітньо-виховного процесу в закладах позашкільної освіти. ПРН 04. Володіти загальноосвітніми та професійними знаннями, необхідними для вирішення актуальних професійних завдань організації та здійснення позашкільної освіти. ПРН 05. Знати традиційні та інноваційні методики професійної діяльності (освітньої, виховної, науково-дослідницької, аналітичної, консультативної, комунікативної, організаційно-методичної, управлінської) закладу позашкільної освіти. ПРН 06. Розуміти заклад позашкільної освіти, як педагогічну систему: значення, зміст, порядок розробки і затвердження статуту ЗПО; комплектування груп вихованців ЗПО. Знати</p>

	<p>режим роботи закладу позашкільної освіти, організацію освітньо-виховного процесу, функції учасників освітнього процесу.</p> <p>ПРН 07. Уміти аналізувати, узагальнювати теоретичні та практичні підходи до організації позашкільної освіти в Україні та закордоном.</p> <p>ПРН 12. Володіти уміннями і навичками забезпечення організації освітнього процесу в ЗПО з урахуванням принципів позашкільної освіти.</p> <p>ПРН 13. Демонструвати уміння і навички роботи педагога закладу позашкільної освіти: здійснювати діагностичну, проектувальну, організаторську, виховну, навчальну, методичну, науково-дослідну діяльність.</p> <p>ПРН 16. Здійснювати аналітичний пошук наукової інформації та оцінювати її за критеріями доцільності та достовірності.</p> <p>ПРН 21. Здатність до професійної самоосвіти, особистісного зростання, проектування подальших освітніх траєкторій.</p>
<p>Зміст дисципліни</p>	<p>Зміст дисципліни включає в себе:</p> <p>Розділ (блок) 1. Розвиток системи позашкільної освіти в Україні: Тема 1. Історія розвитку позашкільної освіти в Україні. Тема 2. Структура та напрями позашкільної освіти. Тема 3. Методи дослідження та методи навчання і виховання у позашкільній освіті. Тема 4. Технології позашкільної освіти.</p> <p>Розділ (блок) 2. Організаційно-педагогічні основи навчально-виховної діяльності у позашкільних закладах освіти. Тема 1. Сучасний стан функціонування позашкільних навчальних закладів освіти України. Тема 2. Мета та завдання позаурочної та позашкільної роботи з учнями. Тема 3. Принципи організації позаурочної та позашкільної роботи. Тема 4. Форми організації позаурочної і позашкільної роботи з учнями.</p> <p>Розділ (блок) 3. Практичні аспекти роботи педагога у творчих об'єднаннях учнів. Тема 1. Організація освітнього процесу в позашкільних навчальних закладах. Тема 2. Залучення вихованців до колективної творчої діяльності. Тема 3. Організація та проведення гурткових занять. Тема 4. Здійснення виховного процесу в дитячому оздоровчо-виховному закладі.</p> <p>Розділ (блок) 4. Особистість педагога у розвитку творчого потенціалу та активності вихованців ПЗО. Тема 1. Педагогічна майстерність у ПЗО. Тема 2: Педагогічне спілкування як провідна складова професійно-педагогічної комунікації. Тема 3: Вербальна та невербальна комунікація педагога ПЗО. Тема 4: Конфлікти у педагогічній діяльності та шляхи їхнього вирішення. Тема 5: Педагогічний такт та етика поведінки педагога ПЗО.</p>
<p>Критерії оцінювання роботи студентів</p>	<p>Результати навчальних досягнень студентів з дисципліни оцінюються за національною (п'ятибальною) та ЄКТС шкалою оцінювання на основі 100-бальної шкали.</p> <p>Контрольні заходи здійснюються з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, системності, всебічності.</p> <p>За виконання завдань семінарських занять</p> <p>«5» – Досконале знання та розуміння понятійного апарату з тієї чи іншої теми, вільне оперування різноманітними підходами. Відповідь на поставлені запитання повна, насичена</p>

глибокими та розгорнутими судженнями. Викладений матеріал має доказовий, логічний і послідовний характер. Студент володіє способами концентрованого викладу матеріалу. Демонструє творче застосування знань при переформатуванні запитання. У відповіді майже не трапляються мовленнєві помилки.

«4» – Відповідь майже повна, має усвідомлений та достатньо розгорнутий характер. Понятійна основа базується на обраній класифікації. Відповідь структурована, проте наявні окремі помилки у послідовності викладу. Недостатньо виваженою та аргументованою є доказова база. Студент вільно оперує знаннями, може застосовувати їх у новій навчальній ситуації. У відповіді трапляються окремі мовленнєві помилки.

«3» – Відповідь неповна, фрагментарна. Знання мають недостатньо стійкий та послідовний характер. Вони застосовуються переважно для виконання завдань репродуктивного характеру. У відповідях відсутні посилання на фундаментальні дослідження з проблеми. Відповідь має формальний характер, відсутня чіткість, структурованість. Студент використовує лише окремі знання у новій навчальній ситуації. У відповіді наявні фактичні та мовленнєві помилки.

«2» – Студент неспроможний відтворити інформацію у певній послідовності. Оперує лише загальними фразами. Відтворює лише окремі фрагменти, називає лише розрізнені факти, дає відповідь у формі висловлювання (судження). Наявні грубі фактичні та мовленнєві помилки.

За виконання індивідуальних творчих завдань

«5» – Завдання виконане повністю самостійно, у повному обсязі, акуратно. Представлена ідея, концепція роботи. Робота оформлена згідно вимог. Під час захисту студент вільно орієнтується у матеріалі.

«4» – Завдання виконане повністю самостійно, у повному обсязі, але допущено певну неакуратність, наявність деяких орфографічних чи стилістичних помилок. Робота оформлена згідно вимог. Під час захисту студент вільно орієнтується у матеріалі.

«3» – Завдання виконане самостійно, але допущено певну неакуратність. Загальний зміст роботи недостатньо структурований. В оформленні роботи є певні недоліки. Під час захисту студент не зміг чітко і доступно викласти зміст виконаної роботи.

«2» – Завдання виконане фрагментарно, нашвидку. Відсутня організаційна структура. Наявні грубі фактичні помилки чи незрозумілості. Не здійснено публічний захист виконаного завдання.

Критерії оцінювання екзамену:

- 35-40 балів (відмінно) – студент дає повні, ґрунтовні відповіді на усі запитання екзаменаційного білету, демонструє всебічне систематичне, глибоке знання і розуміння програмного матеріалу, вміння самостійно їх використовувати у професійній діяльності;

- 30-34 балів (добре) – студент демонструє повне знання і розуміння програмного матеріалу; має труднощі з відповідями на запитання методичного або практичного блоку;

- 25-29 балів (задовільно) – студент репродуктивно відтворює теоретичний матеріал курсу, демонструє епізодичні уміння й навички застосовувати здобуті знання на практиці;

- 15-24 балів (незадовільно) – студент репродуктивно відтворює теоретичний матеріал курсу, не може дати відповідь на одне з запитань білету;

- 1-14 бали (незадовільно) – студент репродуктивно відтворює окремі положення та поняття курсу, не може дати відповідь на два запитання білета.

Схема нарахування балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання та самостійна робота			Бал до екзамену	Екзаме н	Сум а
Блоки 1-4	Блок 5	К/Р			
Т.1-Т.11	ІТЗ	5*2,0кое ф.= 10 балів	60	40	100
5*11 сем.=55*0,8к оеф = 44 бали	5*1,2коеф. = 6 балів				

- Т.1, Т.2 ... Т.11 – теми семінарів.
- **Кількість балів, яку може отримати студент:**
- Виконання завдань семінарських занять – 44 бали за 11 занять;
 - Виконання наскрізного індивідуального творчого завдання (ІТЗ) – 6 балів;
 - Виконання контрольної роботи (К/Р) – 10 балів.
 - **Максимальна кількість балів:** 44 бали (сем.) + 6 балів (ІТЗ) + 10 балів (К/Р) = 60 балів (до екзамену)+40 балів (на екзамені) = 100 балів.

Перескладання прострочених завдань, семінарських занять, контрольних робіт тощо або таких, за які студент отримав незадовільну оцінку здійснюється на додаткових консультаціях викладача, екзамену – згідно розкладу деканату.

Політика курсу

Політика відвідування і подання виконання завдань. Основними видами освітньої діяльності є навчальні заняття (очно чи дистанційно), які забезпечують реалізацію особистісно орієнтованого, проблемного, частково-пошукового видів навчання, а також врахування професійно-орієнтованого, комунікативного, міждисциплінарного підходів до навчання. Викладання проводиться у формі лекцій, семінарів, презентацій, роботи в малих групах (прийоми «вулик», «мозковий штурм» та ін.), реалізації творчих проектів, проведення індивідуальних консультацій та самонавчання.

Конспекти лекцій подаються в електронному вигляді, семінарські заняття – у вигляді інформаційних пакетів.

Компетенції (знання, уміння та навички, ціннісне ставлення до змісту, виявлені якості особистості), що демонструють студенти на навчальних заняттях (враховуючи знання з тем, що виносяться на самостійне опрацювання), оцінюються за п'ятибальною системою, яка через визначені коефіцієнти певного виду роботи потім переводиться у 100-бальну систему.

Студент повинен мати системні, дієві знання, виявляти неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовувати широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язувати складні проблемні завдання; бути схильним до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміти ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; логічно та творчо викладати матеріал в усній та письмовій формі; розвивати свої здібності й нахили; використовувати

різноманітні джерела інформації; моделювати ситуації в нестандартних умовах.

Форми та методи поточного контролю: усне опитування з метою актуалізації опорних понять, дискусії, презентація завдань домашнього практикуму, письмове опитування (розв'язання індивідуальних завдань), письмова контрольна робота.

Вимоги викладача щодо окремих моментів організації навчання. Зараховуються бали, набрані при поточному опитуванні, бали за ІТЗ та підсумкового контролю (к/р). Якщо студент відсутній з поважної причини, він/вона презентують виконані завдання під час самостійної підготовки та консультацій викладача.

Стимулювання роботи студента здійснюється через виконання творчих завдань, використання елементів проблемності у навчанні, різних дискусійних методів на засадах співробітництва, розширення можливостей його «само» з дотриманням умов академічної доброчесності по відношенню до себе та інших з урахуванням норм Положення «Про академічну свободу та академічну доброчесність в Центральноукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка» (затверджене вченою радою, протокол №2 від 30.09.2019; №10 від 07.02.2022) та інших документів.

Політика академічної доброчесності. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. При використанні чужих ідей і тверджень у власних роботах обов'язково посилаються на використані джерела інформації. Під час оцінювання результатів навчання не користуються недозволеними засобами, самостійно виконують навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання.

Інформаційне
забезпечення

Застосунки у смартфоні Google Classroom, Google Meet Viber). Освітня платформа Google Classroom: <https://classroom.google.com/c/NTM3ODQzMjQzNDU0?cjc=a2tp5r2>

Перелік інших інформаційних ресурсів

1. <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/23320/1/Stratehiia%20Rozvytku%20Pozashkil№i%20Osvity.pdf>
2. http://kdpu.edu.ua/download/kaf_pedagog/file_pedagog/met_vix_rob.pdf
3. <http://www.enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/944/1/2.pdf>
4. <https://childdevelop.com.ua/articles/leisure/>
5. <https://dityinfo.com/dozvillya.html>
6. <https://imzo.gov.ua/osvita/pozashkilna-osvita-ta-vihovna-robota/navchalni-programi/>
7. <https://imzo.gov.ua/osvita/pozashkilna-osvita-ta-vihovna-robota/navchalni-tehnologi>
8. <https://mon.gov.ua/ua/tag/pozashkilna-osvita>
9. <https://nenc.gov.ua/wp-content/uploads/2015/01/mrrkr.pdf>
10. <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1841-14>
11. www.osvita.org
12. Бібліотека електронних підручників <http://www.book-ua.org/>
13. Бібліотека Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка <http://library.vspu.edu.ua/>

	<p>14. Державна бібліотека України для юнацтва (Київ) http://www.4uth.gov.ua/</p> <p>15. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського http://www.library.edu-ua.net</p> <p>16. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського http://www.nbuv.gov.ua</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<i>Аудиторія теоретичного навчання, комп'ютер, смартфон, наукова література, презентаційні матеріали</i>